

Nr 24

Utlåtande i anledning av väckta motioner angående ungdomens bostadsfråga.

I de likalydande, till allmänna beredningsutskottet hänvisade motionerna I:108 av herr *Werner* och II:145 av herr *Jansson m. fl.* föreslås, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om skyndsamt utredning av ungdomens bostadsförhållanden innefattande bl. a. frågan om obligatorisk kommunal rumsförmedling inom storstadsregionerna, upprättandet av normalkontrakt för möblerade rum samt införande av samma statliga låneformer för ungdomshotell som för studentbostäder.

I motionerna framhålles att man tvingas förutsätta att den rådande bostadsbristen kommer att vara mycket omfattande under överskådlig tid, framför allt i storstadsregionerna, samt att de unga människorna hårdast drabbas därav. Av registrerade bostadssökande beräknas mellan 50 och 75 procent vara under 30 år.

Motionärerna anser att det finns starka skäl att ägna de ungas bostads-situation speciell uppmärksamhet. I vissa kommuner har man ägnat de unga familjerna särskild omsorg genom att avdela viss procent av lägenhetstillskottet till nyetablerade unga familjer. Sämre ställt är det med den ogifta ungdomens bostadsförhållanden. Man har härom mycket knapphändiga kunskaper och vet bara, att de i mindre utsträckning än andra har permanent bostad, att de är hänvisade till bristfälliga bostadslösningar, att deras bostadssituation präglas av stora brister miljömässigt och sanitärt samt att den medför orimliga ekonomiska åtaganden.

För ungdom som saknar egen lägenhet är inneboende i möblerat rum den vanligaste bostadsformen. För en mindre grupp finns ungdomshotell, och för universitets- och högskolestuderande tillkommer studenthotellen.

Särskilt ingående studium bör enligt motionärerna ägnas bostadsförhållanden för dem som via privata rumsförmedlingsbyråer hyrt möblerade rum. Vad som särskilt bör klarläggas är rumsförmedlingens former, hyres- och miljöförhållanden, sanitär och annan utrustning, förekomsten av eget eller delat rum samt villkoren för bostadsupplåtelsen utöver hyran. En väg att komma till rätta med de hyresbyråer som har »kontoret på fickan» vore enligt motionärerna att stadga någon form av auktorisering, en annan att införa obligatorisk, kommunal rumsförmedling. Man torde också pröva att införa ett förfarande med normalkontrakt på möblerade rum.

I fråga om ungdomshotellen framhåller motionärerna, att dessa säker-

Bihang till riksdagens protokoll 1966. 11 saml. Nr 24—25

ligen skulle bli fler om man från statligt håll införde liknande långivning som den som gäller för uppförande av studentbostäder, dvs. med en räntefri stående lånedel ingående i den statliga långivningen.

I motionerna anföres avslutningsvis, att ingen av de många utredningar som haft att syssla med bostadsproblemen haft direktiv att ägna sig åt ungdomens bostadsförhållanden. Däremot har hyreslagstiftningssakkunniga att överväga frågan om lagstiftningsåtgärder i syfte att skapa garantier mot oskäligen hyresättning beträffande möblerade rum. Direktiven anger dock inte att hyreslagstiftningssakkunniga i vidare omfattning skall utreda och kartlägga den yrkesarbetande och studerande ungdomens boendeförhållanden. Därför är en särskild utredning av dessa förhållanden motiverad, så mycket mer som möjligheterna att kartlägga ungdomens boendeförhållanden inte utnyttjades i samband med den bostadsräkning som genomfördes hösten 1965.

Beträffande motiveringen i övrigt får utskottet hänvisa till motion II: 145.

Utskottet

I förevarande motioner hemställes om skyndsamt utredning om ungdomens bostadsförhållanden med inriktning på bl. a. vissa särskilt angivna frågor.

Motioner med väsentligen enahanda yrkande och motivering har så sent som i december 1965 prövats av riksdagen.

I sitt av riksdagen godkända utlåtande över dessa motioner (nr 54/1965) anförde utskottet, att de problem som särskilt i storstadsområdena uppstått i fråga om ungdomens möjligheter att erhålla lämpliga bostäder förtjänade stort beaktande men framhöll å andra sidan att dessa frågor, i likhet med andra befolkningsgruppers bostadsproblem, utgjorde ett planeringsspörsmål som i första hand ankom på de kommunala organen att lösa. Efter att ha yttrat sig om vissa av motionärerna särskilt upptagna frågor erinrade utskottet avslutningsvis om att spörsmål på bostadsbyggandets område och vad därmed sammanhängande vore eller nyligen hade varit föremål för behandling i ett stort antal utredningar såsom bostadsförmedlingsutredningen, bostadsförbättringsutredningen, bostadspolitiska kommittén, bostadsrättskommittén, byggnadsindustrialiseringsutredningen och hyreslagstiftningssakkunniga. Det syntes utskottet uppenbart att i detta utredningsarbete även olika problem av stor betydelse för avhjälpan av ungdomens bostads-svårigheter skulle bli beaktade. De i motionerna berörda frågorna borde enligt utskottets mening prövas i sådana större sammanhang. Utskottet avstyrkte på anförda skäl bifall till motionärernas förslag.

Såvitt utskottet kunnat finna har under den korta tid som förflutit sedan riksdagen senast prövade hithörande frågor icke inträffat någon omständighet som bör föranleda ett annat ställningstagande från riksdagens sida. An-

märkas må att flertalet av nyssnämnda utredningar befinner sig i slutskedet av sitt arbete och att förslag inom kort väntas från bl. a. hyreslagstiftnings-sakkunniga och bostadspolitiska kommittén.

Utskottet hemställer,

att de likalydande motionerna I: 108 och II: 145 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 29 mars 1966

På allmänna beredningsutskottets vägnar:

NANCY ERIKSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar Möller, Sörlin, Enarsson, Hellebladh, Svanström, Hedlund, Helge Karlsson*, Wååg, Sörenson och Blomquist*;

från andra kammaren: fru Eriksson i Stockholm, fru Jäderberg, herrar Hamrin i Kalmar, Dickson*, Lundmark, Haglund, Rimås, Nordgren*, Svanberg* och Johansson i Växjö, fru Ekroth samt herr Josefson i Arrie.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.